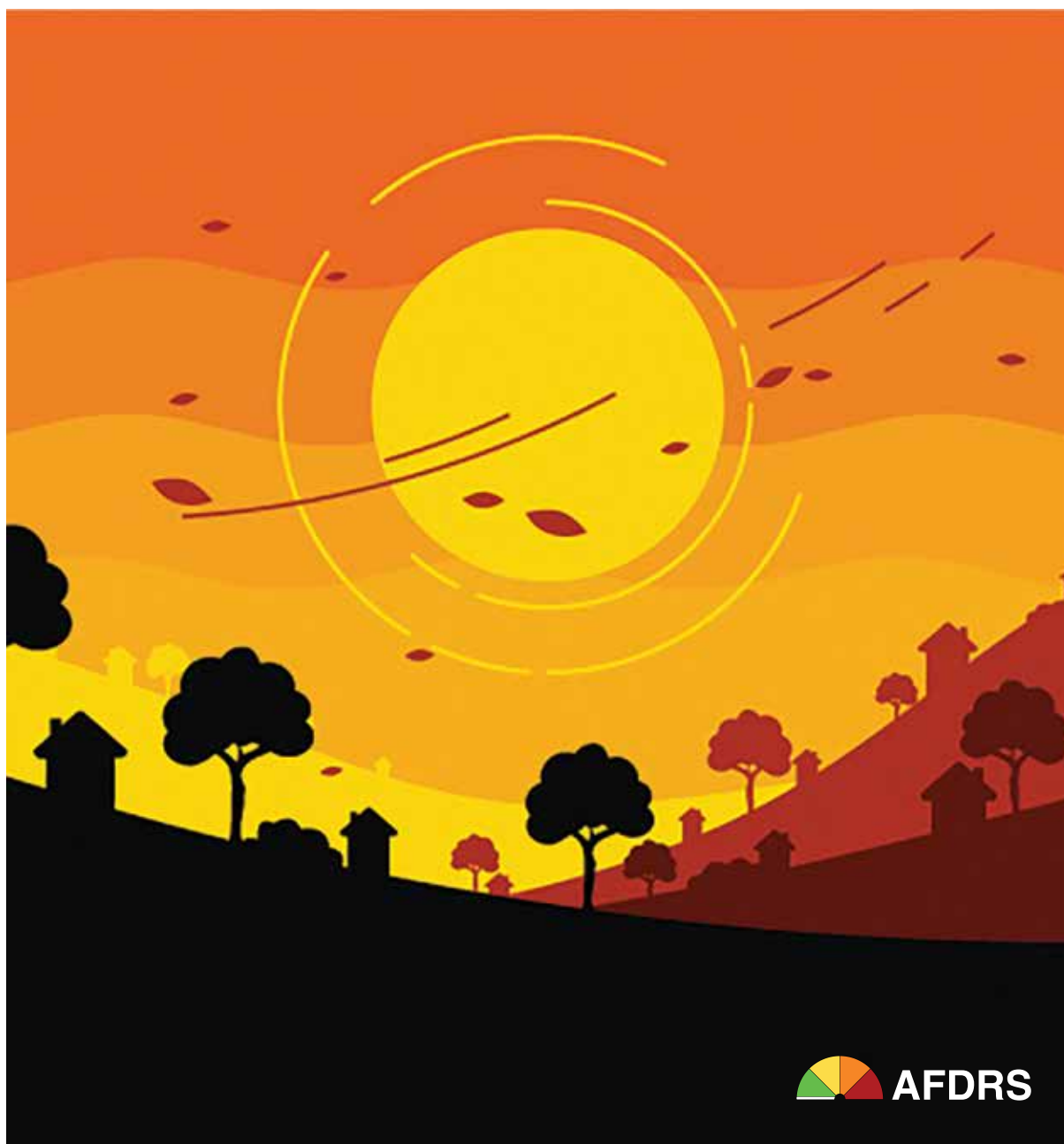

Impormasyong Kaligtasan sa Bushfire

Madaling
basahin

Government of
South Australia

Mga Nilalaman

Ang bushfire ba ay nangyayari malapit sa akin?	4
Bakit ang mga bushfire ay mapanganib?	6
Ano ang sinasasabi ng CFS?	9
Saan ako dapat pumunta?	10
Ano na kung ipit ang aking kalagayan?	11
Ano ang mga dapat gawin?	13
Saan ako makakakuha ng impormasyon?	15
Ano ang ibig sabihin ng mga babalang mensahe?	17
Mga mensahe sa telepono	18
Paano ko madadagdagan ang aking nalalaman?	19
Paano ako makakapaghanda?	20
Isulat ang iyong Planong Pangkaligtasan sa Bushfire	21
Maghanda	35

Ang bushfire ba ay nangyayari malapit sa akin?

Ang mga bushfire ay nangyayari sa South Australia dahil sa

- tuyo, mainit na panahon
- malakas na hangin
- hangin na palipat-lipat ng direksyon
- kidlat at mga aksidente.

Ang bushfire ay maaaring magsimula ng mabilis. Ang maliit na bushfire ay maaaring maging malaki. Maaaring hindi ka makakuha ng babala. Ikaw ay maaaring ma-apektohan ng bushfire.

Nagpupunta ka ba malapit sa mga lugar na ito?

Pag-isipan

- kung saan ka nakatira
- kung saan ka nagta-trabaho
- kung saan ka bumibisita.

Ang bushfire ba ay nangyayari malapit sa akin?

Ang bushfire ay nangyayari sa lahat ng mga lugar na ito.

- Sa kakahuyan at gubat

- Sa mga suburb na malapit sa kakahuyan

- Sa damuhan

- Malapit sa dalampasigan

- Sa ibabaw ng burol

Bakit ang mga bushfire ay mapanganib?

Maaaring masunog ang iyong bahay.

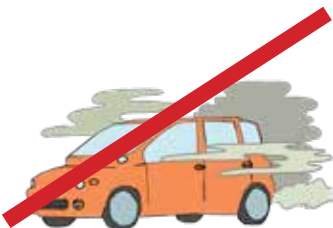
Ang matinding init mula sa isang bushfire

- ay isang panganib
- na maaaring magdulot sa iyo ng sakit
- na maaaring magdulot ng iyong kamatayan.

Sa isang bushfire, ikaw ay maaaring

- matakot
- hindi maka-alis sa isang sasakyan
- masunog o masugatan
- mamatay.

Ang magmaneho ng sakayan ay mapanganib

- Ang araw ay parang gabi
- Ang bushfire ay maaaring makaharang ng mga daanan.
- Mahirap makakita sa kapal ng usok
- Hindi ligtas magmaneho ng sasakyan.

Bakit ang mga bushfire ay mapanganib?

Ang bushfire ay maaaring gumawa ng mga ningas na may alipato at siklab.

Ang hangin ay mabilis na tinatangay ang mga alipato at siklab.

Ang mga alipato at siklab ay maaaring dumapo sa harapan ng sunog at sa iyong palibot.

Ang mga alipato't siklab ay maaaring gumawa ng panibagong ningas at sunog.

Ang tawag sa kanila ay **spot fires**.

Ang spot fires

- ay mapanganib
- ginagawang mabilis at malaki ang sunog.

Bakit ang mga bushfire ay mapanganib?

Ang usok mula sa bushfire

- ay isang panganib
- ay gawa sa lupa at abo
- at maaaring nakakalason.

Ang usok mula sa bushfire

- ay nagpapahirap huminga
- ay maaaring magdulot ng sakit sa mga tao
- ay maaaring ikamatay ng may sakit

Halimbawa, ang mga taong may hika o sakit sa puso.

Kapag may sunog, maaaring mawalan ng kuryente.

Ang iyong kuryente sa bahay, telepono, cellphone, at internet ay maaaring hindi gumana.

Ikaw ay maaaring hindi makakatawag sa ibang tao.

Ano ang sinasasabi ng CFS?

Mag-ingat kapag 'Fire Danger Season' o Panahon ng Panganib sa Sunog. Ingatan ang iyong sarili at mga ari-arian.

Ikaw ay kailangang manigurado kung may apoy

- Tignan at amuyin kung may usok.
- Tignan at makinig kung may sunog.
- Manigurado sa mga babala at impormasyon
- Makipag-usap sa iyong mga kapitbahay.

Ang sunog ay maaaring dumating

- ng mabilis
- na walang babala.

Ang CFS ay maaaring hindi makarating sa iyong pamamahay

- ang sunog ay maaaring sobrang laki
- maaaring napakarami ng mga pamamahay.

Ang paglikas ng maaga ay ang pinakaligtas na gawin.

Magtungo sa 'Bushfire Safer Places' o Mga Lugar na Mas Ligtas

- sa araw ng panganib
- kapag may sunog.

Saan ako dapat pumunta?

Ang CFS ay nagsasabi na may mga lugar na mas ligtas.

Ang tawag dito ay **Bushfire Safer Places**.

Dapat mong alamin ang mas ligtas na lugar na maaari mong puntahan

- looban na mga suburb ng Adelaide
- malalaking mga kabayanan
- ilang panlabas na mga suburb.

Ang Bushfire Safer Places ay mas ligtas dahil ang mga ito ay mayroong

- maraming gusali at mga kalsada.
- maiikling damuhan
- kakaunti lamang ang mga puno.

Alamin

- ang iyong pinakamalapit na Bushfire Safer Place
- paano ka makakarating doon
- Sino ang makakatulong sa iyo na makalikas ng maaga.

Ika'y kailangang makalikas ng maaga para maging ligtas.

Magtungo sa 'Bushfire Safer Places' o Mga Lugar na Mas Ligtas

- sa gabi bago mag-umaga o
- sa umaga mismo.

Ano na kung ipit ang aking kalagayan?

Maaaring hindi ka na maka-alis kung saan ka man naroroon.

Maaring hindi ka na maka-likas.

Kailangan mo ng maraming pagpipilian kapag

- masyado nang mapanganib magmaneho ng sasakyan
- may magkasakit
- marami nang pagbabago.

Kung **hindi** mo kayang pumunta sa isang Bushfire Safer Place.

Magpunta sa **Bushfire Last Resort Refuge**.

Hindi ito ang una mong pagpipilian.

Ang 'Bushfire Last Resort Refuge' o Huling Sisilungan ay isang

- paddock o burol
- o

- palaruang oval

na walang puno

Markado ang mga ito ng palatandaan.

Ang Bushfire Last Resort Refuge ay napaka-mapanganib.

Ikaw ay napakalapit sa bushfire.

Maaari mo itong ikamatay.

Hanapin ang Bushfire Safer Place at ang Bushfire Last Resort Refuge na malapit sa iyo. Siguraduhin sa CFS website.

Ano na kung ipit ang aking kalagayan?

Maaari kang hindi maka-alis sa isang bahay.

Maaring hindi ka na maka-likas.

Sumilong sa loob ng bahay.

- Manatili sa bahay
- Ikaw ay kailangang may dalawang paraan na makalabas sa isang silid
- Siguraduhin kung may maliliit na apoy sa loob ng bahay
- Magsabi sa ibang tao kung saan ka naroroon
- Makipag-usap sa iyong mga kapitbahay.

Ano ang mga dapat gawin?

Sa 'Fire Danger Season' o Panahon ng Panganib sa Sunog

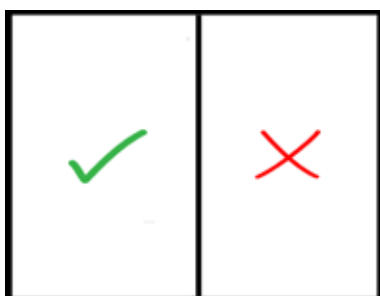

Mayroong 15 mga lugar ng bushfire sa South Australia.

Ang tawag ng CFS dito ay mga 'Fire Ban Districts' o Mga Distrito na Bawal Magsunog.

Dapat mong alamin

- ang Fire Danger Season sa iyong lugar
- kailan ang 'Total Fire Ban' o Bawal Magsiga sa iyong lugar.

Sa Fire Danger Season

- ito ay mas mapanganib
- may mga dapat gawin
- mula Nobyembre hanggang sa katapusan ng Abril.

Hindi mo dapat sunugin

- damuhan
- mga damo
- mga dahon

Ikaw ay hindi dapat gumamit ng mga paputok.

Ano ang mga dapat gawin?

Sa Araw ng Total Fire Ban

Ikaw ay hindi dapat magsiga.

Ibig sabihin nito ay

- huwag magsunog ng kahoy
- huwag mag-barbecue sa kahoy
- huwag magluto sa uling
- huwag gumamit ng pizza oven na de-kahoy.

Ikaw ay maaaring mag-barbecue sa mga araw ng Total Fire Ban sa bahay kung ang BBQ ay gumagamit ng

- gas
- o
- kuryente

Ikaw ay kailangan na

- may apat na metro na malinis ang paligid sa iyong barbecue-han
- may isang tao na may nakahandang tubig o fire extinguisher

Ikaw ay dapat na nakatira sa bahay.

* Ang isang caravan ay hindi bahay.

Saan ako makakakuha ng impormasyon?

Dapat mong siguraduhin ang mga babala sa bushfire sa

- iyong lokal na istasyon sa radyo ng ABC
- telepono
- computer.

Dapat mong hanapin ang impormasyon para sa iyong

- Bushfire Safer Place
- Bushfire Last Resort Refuge
- Fire Ban District.

May ibang mga paraan para makahanap ng impormasyon

- sa website ng CFS www.cfs.sa.gov.au
- radyo
- telepono
- Telebisyon.

Humingi ng tulong sa

- mga kaibigan
- mga kapitbahay
- mga kapamilya.

Saan ako makakakuha ng impormasyon?

Hotline para sa Impormasyon

Tumawag sa 1800 362 361

Sa iyong radio.

Halimbawa:

- ABC
- FiveAA

TTY tumawag sa 133 677

at hingin ang numerong 1800 362 361

National Relay Service

Tumawag sa 1300 555 727

at hingin ang numerong 1800 362 361

Sa Social Media

www.facebook.com/countryfireservice

o sa www.facebook.com/cfsupdates

Twitter

@CFSTalk

Ano ang ibig sabihin ng mga babalang mensahe?

Mensaheng Payo sa Bushfire

- Isang sunog ay nagsimula na
- Ikaw ay wala sa panganib sa ngayon
- Ito ay maaaring magbago.

Mensahe na Bushfire Watch and Act

- Parating na ang sunog
- Ang mga ito ay nagbabago
- Agad na kumilos para protektahan ang sarili at iyong pamilya.

Mensahe na Bushfire Emergency

Warning

- Ikaw ay nasa panganib
- Ang sunog ay parating sa kinalalagyan mo. Kumilos agad
- Dapat mong gawin ang sinasabi sa warning.

Mga mensahe sa telepono

Sa isang emergency, ikaw ay maaaring makatanggap ng isang mensahe

- sa telepono sa bahay
- sa mobile na telepono

Dapat mong gawin ang sinasabi sa warning. Tandaan na ang iyong telepono ay maaaring hindi gumana.

Ikaw ay maaaring **hindi** tumanggap ng mensahe.

Sa emergency, tumawag sa 000.

Paano ko madadagdagan ang aking nalalaman?

Bago mangyari ang sunog, humingi ng tulong.

- Kontakin ang CFS
- Magsadya sa pulong para may impormasyon sa bushfire
- Mag-email sa CFS.CommunityEngagementSupport@eso.sa.gov.au
- Tumawag sa 08 8212 9858

Makipag-usap sa iyong

- mga kaibigan, kapamilya at kapitbahay
- tagapag-alaga
- ka-grupo sa komunidad
- lokal na council

Magsanay sa iyong 'Bushfire Plan' o Plano para sa Bushfire.

- Magsanay kung paano ka lilikas ng maaga
- Siguraduhin na gumagana ang iyong radyo
- Alamin kung saan ka pupunta
- Alamin kung paano ka makakarating doon.

Paano ako makakapagghanda?

Makipag-usap sa iyong mga kaibigan at kapamilya

- tungkol sa bushfire
- ano ang gagawin mo
- paano mong mapapanatiling ligtas ang sarili.

Mabuti na isulat mo ito.

Maaari mong isulat ang iyong Bushfire Plan.

Ito ay makakatulong ipaalam sa iba

- na ikaw ay handa para sa sunog
- saan ka hahanapin kung may sunog.

Gamitin ang 'Fire Danger Rating' o Talaan sa Panganib ng Sunog para alamin kung kailan mo uumpisahan ang iyong Bushfire Plan.

Kapag nag-umpisa na ang sunog, ang Fire Danger Ratings ang magsasabi kung gaano kasama ito.

Kung ang Fire Danger Rating ay

- Catastrophic (Lubhang Mapanganib)
- Extreme (Matindi)

Ang paglikas ng maaga ay ang pinakaligtas na gawin.

Isulat ang iyong Planong Pangkaligtasan sa Bushfire

Isulat ang iyong plano ng maaga o ikaw ba'y mananatili at mag-dedepensa.

Makipag-usap sa

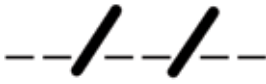
- Isang kaibigan

- o

- kapamilya

para tulungan kang isulat ang iyong plano.

Isulat ang petsa sa araw na ito dito

Isulat ang mga numero sa telepono
dito

Emergency 000

Duktor _____

Eskwelahan _____

Beterinaryo _____

Bangko _____

Kumpanya ng Insurance _____

Numero ng iyong policy _____

Kumpanya sa tubig _____

Kumpanya sa kuryente _____

Kumpanya sa gas _____

Lokal na council _____

Mga kapamilya at kaibigan

Pangalan	Numero ng telepono

Impormasyon

Hotline para sa Impormasyon

1800 362 361

TTY 133 677

National Relay Service 1300 555 727

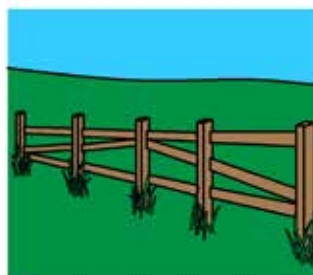
Ang ating lokal na himpilan sa radyo ay

Ang ating fire ban district ay

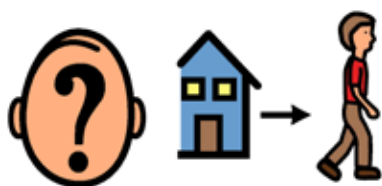
**Ang ating pinakamalapit na Bushfire
Safer Place ay**

**Ang ating pinakamalapit na Bushfire
Last Resort Refuge ay**

Sino ang lilikas ng maaga?

Sino ang maiwan at dedepensa?

Pangalan	Numero ng telepono

Ano ang iyong senyales para umpisahan ang iyong plano?

Alamin ang Fire Danger Rating.

- Ang 'Catastrophic' (Lubhang mapanganib) ay pulang-pula ang kulay
- Ang 'Extreme' (Matindi) ay 'orange' o kahel ang kulay
- Ang 'High' (Mataas) ay dilaw ang kulay
- Ang 'Moderate' (Katamtaman) ay berde ang kulay

Uumpisahan mo ang iyong Bushfire Plan – Manatili at dumepensa kapag ang Fire Danger Rating ay

Uumpisahan mo ang iyong Bushfire Plan – Lumikas ng maaga kapag ang Fire Danger Rating ay

Bago magkasunog.
Ano ang iyong gagawin

Ang sunog ay nasa iyong lugar.
Ano ang iyong gagawin

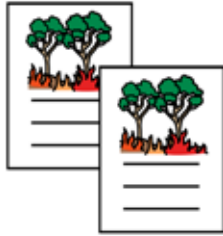

**Ang sunog ay nasa iyong bahay.
Ano ang iyong gagawin**

**Pagkatapos ng sunog. Ano ang
iyong gagawin**

**Ang iyong plano kung kailangan
mo nang umalis**

Kailan ka aalis

Saan ka pupunta

Paano ka makakarating doon

Ano ang kailangan mong dalhin

Ano ang gagawin mo sa iyong mga alagang hayop?

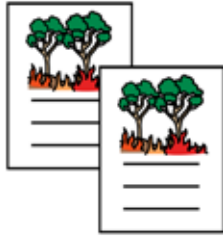

**Sino ang mga taong
pagsasabihan mo**

**Kailan ka makakabalik sa iyong
pamamahay**

**Ang iyong plano kung sakaling di
ka maka-alis ng bahay**

Ano ang gagawin mo?

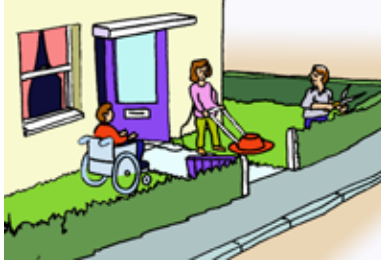

**Pagbawi. Paano mo aalagaan ang
iyong sarili matapos ang sunog**

Paghandaan natin – Ano ang magagawa mo sa loob ng tahanan Bago dumating ang fire season o panahon ng sunog

Ano ang iyong gagawin para linisin ang paligid ng iyong bahay?

Paano mo pagsasanayan ang iyong plano?

Picture Communication Symbols ni Mayer-Johnson LLC © 1981 – 2013.

ThinLine package ni Mayer-Johnson LLC © 2010 – 2013.

Valuing People ClipArt © Inspired Services, UK.

www.inspiredservices.org.uk

Ang librong ito ay pinagsama-sama ng SA Country Fire Service Hunyo 2018

At nasuri noong Pebrero 2019